

Y Gronfa Treftadaeth Bensaernïol

Gwerthusiad o raglen yr Ymddiriedolaethau Datblygu Treftadaeth

Brîff tendro

1. Cyflwyniad

Mae'r Gronfa Treftadaeth Bensaernïol yn gweithio gyda Chronfa Dreftadaeth y Loteri Genedlaethol (y Gronfa Dreftadaeth) fel partner strategol ar gyfer rhaglen meithrin gallu sydd wedi'i thargedu at y sector ymddiriedolaethau treftadaeth, gan weithio ochr yn ochr â Rhwydwaith yr Ymddiriedolaeth Treftadaeth a sefydliadau cymorth seilwaith eraill lle bo angen. Bydd y rhaglen £5 miliwn hon yn darparu cymorth meithrin gallu a grantiau datblygu prosiectau rhwng 10 ac 13 o 'Ymddiriedolaethau Datblygu Treftadaeth' sy'n gweithredu mewn lleoliadau mewn angen a'r rhai sydd â photensial ledled y Deyrnas Unedig. Mae'r rhaglen hon yn cynrychioli ehangiad o gynllun peilot tair blynedd a gynhaliwyd rhwng 2019 a 2023 (gweler yr [adroddiad interim](#)). Mae'r cyfnod peilot hwn yn cael ei werthuso ar hyn o bryd a bydd y canlyniadau llawn ar gael i'r ymgynghorydd penodedig.

Bwriad y rhaglen fuddsoddi hon yw gwella gwytnwch sefydliadol a chynyddu gallu'r sefydliadau sy'n cael budd i gaffael a chynnal asedau treftadaeth yn y tymor hir er budd cymdeithasol ac economaidd yn eu cymunedau. Bydd disgwyl i'r Ymddiriedolaethau Datblygu Treftadaeth ddatblygu a chynnal partneriaethau gyda rhanddeiliaid perthnasol yn eu hardal leol, gan gynnwys awdurdodau lleol, gan feithrin ymagwedd gynhwysol sy'n seiliedig ar le.

Gan ddechrau ym mis Ebrill 2023 a chwblhau ym mis Medi 2026, bydd y Gronfa Treftadaeth Bensaernïol yn dylunio ac yn darparu rhaglen ariannu a chymorth wedi'i thargedu at sefydliadau trydydd sector sydd â'r potensial i ddod yn Ymddiriedolaethau Datblygu Treftadaeth. Bydd y sefydliadau a gefnogir yn cael eu dewis trwy broses ymgeisio agored i asesu eu haddasrwydd ar gyfer y rhaglen. Bydd yr ymgeiswyr llwyddiannus yn cael eu dynodi'n Ymddiriedolaethau Datblygu Treftadaeth ac yn ymuno â'r rhwydwaith cyfrifiaduron cydradd presennol a sefydlwyd gan y Gronfa Treftadaeth Bensaernïol yn Lloegr. Bydd pob un ohonynt yn cael rhwng £55,000 a £70,000 o gyllid refeniw y flwyddyn, am hyd at dair blynedd, ac yn elwa o raglen bwrpasol eang o gymorth ymgynghorwyr i feithrin eu gallu i arwain adfywio treftadaeth yn eu hardaloedd lleol.

Mae'r rhaglen yn cefnogi amcanion strategol y Gronfa Dreftadaeth a bydd yn cyflawni'r pedwar canlyniad a ganlyn:

- bydd y sefydliad a ariennir yn fwy gwydn;
- bydd treftadaeth mewn gwell cyflwr;
- bydd yr ardal leol yn lle gwell i fyw, gweithio neu ymweld â hi; a
- bydd ystod ehangach o bobl yn ymwneud â threftadaeth.

Disgwyliwn i'r buddsoddiad hwn gyflawni'r nodau canlynol:

- Dangos tystiolaeth o dwf gallu o ran datblygiad sefydliadol ymddiriedolaethau. Bydd ymddiriedolaethau yn gallu mesur y pellter a deithiwyd yn dibynnu ar statws y seilwaith lleol presennol. Gall hyn fod oherwydd absenoldeb unrhyw sefydliad trydydd sector sy'n gofalu am dreftadaeth i fodolaeth Ymddiriedolaethau Datblygu Treftadaeth mwy gwydn;
- Datblygu ymddiriedolaethau yn sgil gallu adfer a rheoli ased cychwynnol i greu atebion ar gyfer portffolio o asedau;
- Datblygu a chynyddu partneriaethau lleol ymddiriedolaethau i ehangu ystod ac amrywiaeth y rhanddeiliaid;
- Dangos effaith yn erbyn y canlyniadau a nodir uchod;
- Dangos cydweithredu â sefydliadau cymorth sector eraill.

2. Briff y Prosiect

Rydym yn dymuno penodi ymgynghorydd gwerthuso allanol ar gyfer y prosiect. Gan weithio'n agos gyda'r Gronfa Treftadaeth Bensaernïol a'r Gronfa Dreftadaeth drwy gydol cyfnod cyflawni'r prosiect, bydd yr ymgynghorydd yn dylunio ac yn gweithredu cynllun gwerthuso i'n galluogi i fonitro ac asesu i ba raddau y mae'r prosiect yn cyflawni nodau'r rhaglen a ddisgrifir uchod. Mae disgwyl i'r ymgynghorydd gyfeirio at [Ganllawiau Gwerthuso'r](#) Gronfa Dreftadaeth wrth ymateb i'r briff.

Disgwyliwn i'r gwerthusiad fod yn seiliedig ar bedwar prif faes i adrodd ar effaith gymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol y rhaglen:

1. **Cyflwyno'r prosiect** – Gwerthuso perfformiad y Gronfa Treftadaeth Bensaernïol wrth gyflwyno'r rhaglen. Mae hyn yn cynnwys cyrraedd y targedau gwariant ym mhroffil y gyllideb, cyflawni'r cydbwysedd cywir o ran daearyddiaeth a lefel Ymddiriedolaethau Datblygu Treftadaeth, y swm a'r math o gymorth arbenigol a gynigir i grantïon, a dosbarthu grantiau'n deg, yn unol â'n polisi Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant. Gellir cyrchu'r wybodaeth feintiol hon trwy ein cronfa ddata fewnol.
2. **Effaith ar y buddiolwyr** – Asesu tystiolaeth o dwf gallu o ran datblygiad sefydliadol a datblygu portffolio o asedau treftadaeth, yn ogystal â lefel yr ymgysylltu a phartneriaethau newydd â rhanddeiliaid lleol. Rhagwelwn y bydd hyn yn cael ei gasglu drwy ddatblygu fframwaith gwytnwch gyda chymysgedd o hunanasesiad, trafodaeth a chyfweliadau mewn perthynas â phob Ymddiriedolaeth Datblygu Treftadaeth.
3. **Effaith ar ardaloedd lleol** – Gwerthuso effeithiau ehangach Ymddiriedolaethau Datblygu Treftadaeth a'r gwerth y maent yn ei ychwanegu at eu hardaloedd lleol drwy'r prosiectau y maent yn eu cyflawni a'r buddion cymdeithasol a ddaw yn eu sgil, megis cyflogaeth a sgiliau, twristiaeth, mewnfuddsoddiad, tai newydd a chydlyniant cymunedol. Er ein bod yn gwerthfawrogi bod hon yn dasg fawr a chymhleth oherwydd yr amrywiaeth o Ymddiriedolaethau Datblygu Treftadaeth a sut mae'r allbynnau a'r effeithiau yn ymledu i'w hardaloedd lleol, hoffem i'r arfarnawr adeiladu pecyn cymorth neu fframwaith sy'n caniatáu i'r allbynnau allweddol gael eu safoni i ganiatáu i effeithiau gael eu hadrodd ar draws y rhaglen. Er mwyn dadansoddi effaith barhaol gweithgareddau'r Ymddiriedolaethau Datblygu Treftadaeth, dylai'r elfen hon o waith gynnwys arolwg hydredol a fydd yn galluogi casglu data dros 10 mlynedd ar ôl cwblhau'r rhaglen.
4. **Dysgu dwfn o Ymddiriedolaethau Datblygu Treftadaeth peilot** – Er mwyn sicrhau bod y rhaglen a'i gwerthusiad yn manteisio i'r eithaf ar y mewnwelediad y gellir ei gael o gyfnod peilot yr Ymddiriedolaethau Datblygu Treftadaeth, rydym yn dymuno comisiynu astudiaethau

manwl o'r effaith y mae tair Ymddiriedolaeth Datblygu Treftadaeth beilot wedi'i chael ar eu cymunedau lleol, gan gynnwys modelu effaith economaidd a chymdeithasol ar y newid y mae prosiectau Ymddiriedolaethau Datblygu Treftadaeth wedi'i feithrin ac yn seiliedig ar gyfweiliadau mewnwelediad i ganfyddiadau lleol o werth adeiladau wedi'u cadw a'r rôl a chwaraeir gan yr Ymddiriedolaethau Datblygu Treftadaeth. Yr ardaloedd a ddewiswyd yw: Great Yarmouth, Sunderland a Coventry.

Bydd y fenter Ymddiriedolaethau Datblygu Treftadaeth yn rhedeg o fis Ebrill 2023 i fis Medi 2026, gyda'r Ymddiriedolaethau Datblygu Treftadaeth sy'n cymryd rhan yn cael eu dewis ym mis Rhagfyr 2023. Bydd angen casglu gwybodaeth sylfaenol ar y pwynt hwn, ochr yn ochr â fframwaith gwerthuso i bob sefydliad ddechrau casglu'r wybodaeth ofynnol, er mwyn caniatáu gwerthusiad terfynol ym mis Medi 2026.

3. Cyllideb

Rydym wedi dyrannu cyllideb o £90,000 ar gyfer y gwaith hwn i dalu am hyd y prosiect (gan gynnwys treuliau a TAW).

4. Amserlen

Mae'r amserlen gaffael fel a ganlyn:

wythnos yn cychwyn 19/6/2023	Cyhoeddi briff ar gyfer gwasanaethau
17/7/2023	Tendrau wedi'u cwblhau i'w dychwelyd i'r Gronfa Treftadaeth Bensaernïol
20/7/2023	Cyfweiliadau
28/7/2023	Dyfarnu'r contract

5. Cyflwyniadau tendro

O ran cyflwyno cynnig ar gyfer gwneud y gwaith, dylai hyn gynnwys y canlynol:

1. Manylion eich trefniadaeth, sgiliau craidd, profiad, a chymwyseddau, mewn perthynas â'r meysydd cymorth arbenigol a nodir yn y briff hwn a phrofiad penodol o fentora.
2. Astudiaethau achos / enghreifftiau o brosiectau penodol yr ydych wedi gweithio arnynt, wedi'u cefnogi gydag o leiaf dau eirda gan gleientiaid.
3. Manylion argaeledd i wneud gwaith a ddsberthir ar draws cyfnod y prosiect.
4. Tystiolaeth bod yswiriant indemniad proffesiynol ac yswiriant atebolrwydd cyhoeddus ar waith.
5. Manylion am sut y byddech yn cyflawni briff y prosiect a'r camau y byddech yn eu cymryd i gyflawni'r prosiect yn unol â'r gyllideb a'r amserlen.

Bydd y meini prawf dethol yn cynnwys y canlynol:

- I ba raddau y mae'r tendr yn dangos dealltwriaeth o'r briff.
- Profiad blaenorol o gyflwyno briffiau tebyg, mewn maes perthnasol.
- Ansawdd cyffredinol y cyflwyniad.

- Argaeledd i'w gyflwyno yn unol â'r amserlen.

6. Manylion cyswllt

Gavin Richards, Rheolwr Rhaglen, Y Gronfa Treftadaeth Bensaernïol

gavin.richards@ahfund.org.uk / 07527 205422